

OSTRAVA 16. června 2023
TISKOVÁ ZPRÁVA

DALIBOR BEDŘICHA SMETANY POČTRNÁCTÉ V OSTRAVĚ **Završení Smetanovského operního cyklu Ostrava 2024**

Poslední premiérou letošní sezóny Národního divadla moravskoslezského a zároveň poslední Smetanovou operou do mozaiky osmi jeho dokončených opusů před souborným uvedením v příštím roce je *Dalibor*. Režisér Martin Otava dílo nastudoval spolu s hudebním ředitelem Opery Národního divadla Robertem Jindrou. Premiéra bude 22. června v Divadle Antonína Dvořáka, druhé obsazení se poprvé představí 24. června. Reprízy opery jsou pak v plánu až v září.

Všech osm dokončených oper Bedřicha Smetany uvede NDM ve dvou blocích v Roce české hudby – v březnu a v květnu 2024, tedy k výročí 200 let od skladatelova narození a 140 let od jeho úmrtí. Tři opery budou mít obnovené premiéry na podzim a v zimě, čtyři včetně *Dalibora* jsou na repertoáru a slavnostní *Libuši* budou moci ostravští diváci slyšet a vidět jen 2x v koncertní podobě.

Hudební motiv *Dalibora* si Bedřich Smetana (1824–1884) do svého zápisníku zapsal již v květnu 1863 hned vedle duetu „Věrné milování“ z *Prodané nevěsty*. Světová premiéra byla v sobotu 16. května 1868 v Novoměstském divadle v Praze a zapsala se do dějin: Toho dne byl položen základní kámen Zlaté kapličky a Smetana osobně řídil operní orchestr. Jenže *Dalibor* nebyl nijak oslnivě přijat publikem. Je to opera tragická, jejímž námětem se stala historická postava českého rytíře Dalibora z Kozojed a pověsti s ní spojené. Smetana *Daliborem* po radostné a komické *Prodané nevěstě* nastartoval pro český operní repertoár novou kapitolu heroických námětů. Dnes jsou právě *Dalibor* a *Prodaná nevěsta* v zahraničí nejhranějšími Smetanovými operami.

Už den po světové premiéře pronesl ale významný hudební historik a kritik August Wilhelm Ambros na přednášce tato slova: „Včera v českém divadle propadla opera Dalibor. A přece je každá nota perla. Tento Smetana je zde velryba v rybníku!“ Nadšeně vylíčil svůj předpremiérový zážitek i spisovatel Jan Neruda: „Bůh ví, jaké to podivné kouzlo je ve Smetanově hudbě! Slzy vyhrknou člověku při místech něžných, a při jiných vstaneš ze sedadla svého a ani nevíš, že jsi již vstal. Stalo se mně tak při finále druhého aktu Dalibora na zkoušce generální ... a když rázem vše doznělo, stál jsem v lóži, tělo máje napjaté kupředu, zrak zakotven v neurčito a každý nerv se chvěl rozkoší netušenou.“

„Smetanova operní tvorba se začíná z jevišť pomalu vytrácet. Klade totiž na inscenátory, dirigenty i pěvce nemalé nároky. Také hledání správného klíče k dnešnímu výkladu Smetanových oper, tak silně spojených s dlouholetou interpretační tradicí, v mnoha případech režiséry a dirigenty spíše odrazuje, než láká,“ říká dirigent Robert Jindra a pokračuje: „*Dalibor* je skutečným hudebně-dramatickým dílem s plynoucím tokem hudby, bez laciných a podbízivých efektů. Je dílem dramatickým, romantickým, něžným i bojovným, dílem s

Šárka Swiderová
tisková mluvčí a PR

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ
příspěvková organizace statutárního města Ostrava
Čs. legií 148/14, 701 04 Ostrava
GSM: +420 604 238 789
E-mail: sarka.swiderova@ndm.cz
www.ndm.cz

nezaměnitelnou Smetanovou vřelostí. Na interprety klade však nemalé nároky, což je patrně jedním z důvodů, proč se Dalibor uvádí méně, než zaslouží. Dvě ústřední role – Milada a Dalibor – jsou skutečně vrcholové party, a to nejen co se pěvecké techniky týče, ale také v ohledech dynamické flexibility a vytvoření psychologie postav. Zásadní úlohu v Daliborovi má také orchestr. Kromě nutného technického zvládnutí svých partů musí být nedílnou součástí příběhu a spoluvytvářet nálady i charaktery jednotlivých situací či postav.“ Do rolí Dalibora a Milady obsadili Robert Jindra spolu s režisérem Martinem Otavou Luciana Mastra / Tomáše Juháse a Jolanu Fogašovou / Kateřinu Hebelkovou.

V letech 2010–2015 šéfoval autor našeho hudebního nastudování Robert Jindra ostravské opeře a byl u zrodu projektu Smetanovského operního cyklu Ostrava 2024. „Projekt uvést všech osm Smetanových dokončených oper v Ostravě vznikl právě v době mého nástupu na pozici hudebního ředitele opery NDM. Jiří Nekvasil, který mě do Ostravy přivedl, je velkým obdivovatelem Smetanova díla. Byla to tedy jasná volba! Tak významné jubileum, jako je 200 let od narození klíčového skladatele a osobnosti české hudby, k tomu přímo vybízí. Jsem pochopitelně velmi rád, že se na projektu mohu i nadále podílet. A to právě těmi výjimečnými opusy,“ rozvedl Robert Jindra. Diváci se tak mohou těšit i na jeho koncertní nastudování slavnostní opery *Libuše* s Janáčkovou filharmonií Ostrava, které divadlo v rámci Smetanovského cyklu uvede v březnu a v květnu 2024.

Nový *Dalibor* je už čtrnáctou inscenací této Smetanovy opery v historii NDM. Inscenace vznikla v koprodukcii s Divadlem J. K. Tyla v Plzni, ředitel tamního divadla a režisér Martin Otava se režie ujal i u nás v Ostravě.

Druhým dirigentem operního orchestru NDM pro naši inscenaci *Dalibora* je Jiří Habart, sbor řídí Jurij Galatenko. Na scéně Daniela Dvořáka a v kostýmech Dany Haklové dále účinkují Martin Bárta / Marián Lukáč, Jozef Benci / Peter Mikuláš, Martin Javorský / Ondřej Koplík, Veronika Rovná / Anna Wilczyńska a další.

Šárka Swiderová
tisková mluvčí a PR

NÁRODNÍ DIVADLO MORAVSKOSLEZSKÉ
příspěvková organizace statutárního města Ostrava
Čs. legií 148/14, 701 04 Ostrava
GSM: +420 604 238 789
E-mail: sarka.swiderova@ndm.cz
www.ndm.cz